

ПІРАТИ ХХІ СТОЛІТТЯ

Молодь вчиться захищати права інтелектуальної власності

чені податки означають недофінансування соціальної сфери. Для боротьби з підробками й піратством потрібна підтримка всього суспільства!

КОРСАРИ ЗА «РИФОМ»

Поки молодь «розбивала» аргументи на кшталт «Діти Білла Гейтса не голодуватимуть, якщо полтавчанин Василь не купить ліцензійний Віндоуз, а діти Василя залишаться без хліба, якщо він сплатить за ліцензійне програмне забезпечення від Майкрософт», — самі «пірати» якорилися за найближчим «рифом»-ялиночко. Голова Всеукраїнського піратського товариства Сергій Яригін переконував: мовляв, навіщо купувати надзвичайно дорогі програми, якщо в інтернеті можна цілком легально знайти безкоштовні відповідники?! Українські «пірати» виступають проти монополії власників авторських прав і неадекватно високих цін. А ще — пропонують пропагувати й купувати українські ІТ-розробки, які аж ніяк не пасуть задніх у світі.

програм національного виробництва, позбуватися монополюючого становища іноземних ІТ-корпорацій.

СПУСТИТИ ЦІНИ

На думку Михайла Вікторовича, інтелектуальна власність в Україні обов'язково має бути захищеною. Але розв'язання цієї проблеми «повинно бути вулицею з двостороннім рухом». Доходи українців набагато менші, ніж у громадян США, тому очікувати, що вони платитимуть таку саму ціну за музичні диски, ПЗ та фільми, як американці, наивно.

— Посилення боротьби з «піратством» має відбуватися разом із впровадженням провідними західними лейблами, продакшн-студіями і ІТ-корпораціями більш гнучкої цінової політики, — каже Михайло Ковнія. — Перші кроки на цьому шляху вже здійснюються. Сьогодні ліцензійні музичні диски в Україні стали значно дешевшими. Черга — за фільмами

ЩОБ НИХТО НЕ ЗАСНУВ!

Конкурувати з піратами у креативності готові й працівники Українського центру інноватики та патентно-інформаційних послуг. Його директор Тетяна Чабанець вважає, що воювати з менталітетом «хоч погано, зате дешево» потрібно ще в школі. Місяць тому працівники центру експериментом розробили майстер-клас для школярів.

— Сиділи вечорами, придумували, сперечалися, — розповідає Тетяна Миколаївна. — Спробували розробити таку лекцію, щоб ніхто не заснув. У День інтелектуальної власності після вручення нагород юним винахідникам провели для них майстер-клас. Було два ведучих: один підбурював зал на підступні запитання, інший розповідав про більш серйозні речі. Наприклад, що таке патент, як оформити власність на ідею чи винахід.

— Ми знайшли цікавий хід, — сміється Тетяна Миколаївна, — розповіли про винахідників, які стали мільйонерами. Запитували у школярів: кому потрібен ваш винахід, які підприємства можуть цим зацікавитися. До кінця майстер-класу всі «стали» мільйонерами.

Працівники центру не тільки проводять просвітницьку роботу, а й щоденно відповідають на сотні дзвінків.

— І молоді, й старші часто не розуміють, що саме вони винайшли — промисловий зразок, корисну модель тощо, — розповідає Тетяна Чабанець. — За місяць нам телефонують тисячі — дві особи, які просять пояснити, як класифікувати й запатентувати винаходи. Пояснюємо!

Нещодавно до центру звернулися викладачі Національного університету харчових технологій з проханням розробити й провести для студентів триденний лекційний курс. Нині працівники готують цей курс — щоб він був і пізнавальний, і нундний.

АНТИПІРАТСЬКА «ФЛОТИЛІЯ» В КАРТИНКАХ

Щоб пояснити дітям, що таке інтелектуальна власність, працівники Українського центру інноватики та патентно-інформаційних послуг придумали цікавий хід: подавати інформацію в коміксах.

— Школяр не читатиме талмуди законів. А комікс — залюбки! — переконана Тетяна Чабанець. — Книжечка «Патенти» розповідає, як друзі допомогли хлопчикові втекти від шахраїв і захистити свій винахід. Діти переживають за нього і заодно вчать захищати свої права. Є комікс «Авторське право» й «Торговельні патенти». Таких історій у картинках має бути більше.

Креативними мають бути не тільки пірати!

Світлана ГАЛАТА, «Освіта України»

ЗБИТКИ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ ВІД ПІДРОБНИХ ТОВАРІВ - МІЛЬЯРД ЄВРО. ЦЕ НЕСПЛАЧЕНІ ПОДАТКИ, НЕСТАЧА КОШТІВ НА ПЕНСІЇ, ЗАРПЛАТИ ЛІКАРІВ І ВЧИТЕЛІВ

УКРАЇНЦІ КРАДУТЬ... В УКРАЇНЦІВ

Голова Державної служби інтелектуальної власності Микола Ковнія щодо романтичного ореолу сучасних «корсарів» має власну думку.

— Інтернет-піратство в Україні набуло ледь не того самого романтичного ореолу, яким овіяне корсарство в творах Фенімора Купера, — каже Микола Вікторович. — Але ж на Майкрософт та інші ІТ-компанії працюють мільйони людей, до яких входять тисячі українських програмістів. До зйомок великобюджетного фільму в Голлівуді залучаються п'ять — шість тисяч людей різних професій. Не отримані через піратство прибутки — це гроші, крадені у мільйонів костюмерів, освітлювачів, звукорежисерів, веб-дизайнерів та інших не дуже заможних людей. Отож інтернет-пірат є ким завгодно, але точно не Робіном Гудом і не Олексієм Довбушем.

Українські ІТ-компанії активно виходять на світові ринки. Але їхня інтелектуальна власність захищена! Сьогодні українці фактично крадуть не в умовного Білла Гейтса і навіть не в виробників Кремнієвої долини, а в інших українців, які створюють робочі місця, що гальмують втечу обдарованої молоді з країни.

Микола Ковнія вважає, що ці питання треба вирішувати за допомогою

на матеріальних носіях, які аж ніяк не можуть коштувати 400 — 500 гривень.

Державна служба інтелектуальної власності переконана: вже цього року правласники відчують перші результати наведення ладу із збором та розподілом авторської винагороди, із закупівлею ПЗ для потреб органів виконавчої влади і, напевно трохи пізніше, з легалізацією українського інтернет-ринку інтелектуальної власності.

Біла Київської міської державної адміністрації — пожвавлення. Молодь малює плакати: «Не кради у себе!», «Пірати — тільки в книжках!» тощо. Перехожі зупиняються й зацікавлено розглядають малюнки. Акцію «Я купую справжнє! Я не купую підробок!» організували Український альянс по боротьбі з підробками та піратством і КМДА за підтримки Державної служби інтелектуальної власності.

Пенсіонери допитуються в першокурсника НАУ Назара Бондаря, чи вистачає йому стипендії на ліцензійні товари. Назар пояснює, що підробки не купує, але, справді, хотів би, щоб якісні товари були доступнішими. — У житті все потрібно робити без підробок, — пако дискутує зі скептиками Назар. — Крім того, від недоотримання податків страждає соціальна сфера. Де взяти кошти, щоб заплатити вам пенсії?! Чи зарплати лікарям і вчителям?!

СКУПІЙ ПЛАТИТЬ ДВІЧІ

Хлопця підтримує вчителька образотворчого мистецтва з Харкова Вікторія Безугла.

— Я не купую підробок, бо люблю свою родину, — каже вона. — Грошей, звісно, не так багато, але «економія» на якості для мене неприйнятна. Підробки можуть нашкодити здоров'ю, а лікуватися завжди дорожче. Скупий платить двічі!

Нині у світі підробляють майже все. Наприклад, в Європі відомі випадки, коли свинину фарбували й продавали як яловичину. В Англії під виглядом яловичини частенько продають стару конину.

— Пірати — дуже креативні, швидко реагують на нові види товарів і запити споживачів, — каже президент Українського альянсу по боротьбі з підробками та піратством Антоніна Пахаренко-Андерсон. — Тому компанії, які виробляють оригінальні товари, витрачають величезні кошти, щоб перепрофілювати виробництво.

— Наша акція — просвітницька, — розповідає «Освіті України» Антоніна Павлівна. — Гасло акції: «Почни з себе!». Кожен може бути чесним, купувати оригінальний продукт і поважати інтелектуальну власність.

Кожна підробка витісняє на ринку один оригінальний продукт. Підробляють абсолютно все: іграшки, дитяче харчування, одяг, лікарські препарати, агрохімію, запчастини для автомобілів і літаків.

Проблема контрафактної і піратської продукції стала міжнародною. Відповідно до звіту Міжнародної торгової палати щорічні світові економічні втрати від споживання контрафактних товарів і піратства оцінені на 700 мільярдів євро. Для України це — один мільярд євро. Підробки руйнують економіку: неспла-

ІСТОРІЯ ПИТАННЯ

ВІЧНИЙ ДВИГУН «ВИНАЙШЛИ» 400 РОКІВ ТОМУ

Слово «патент» у перекладі з латини означає «я розкритий»

Аби зберегти монополію на виробництво товарів, у XVII столітті виробники об'єднувались у цехи й гільдії. Поряд із цеховою була й система привілеїв (їх надавали королі й імператори), яка давала можливість деяким громадянам мати монополію на той чи інший вид діяльності. Незадоволення виробників зростало, і 1623 року у Великій Британії було прийнято перший патентний закон (статут про монополії). Першим законом про авторське право історичи вважають Статут королеви Анни, ухвалений 1710 року. Документ визнавав власником виробу його автора, якому дозволялося за винагороду передати своє право на винахід.

До речі, одним з найперших запатентованих виробів був... вічний двигун. У 1635 році видали перший англійський патент на вічний двигун (перпетуум мобіле). У формулі винаходу зазначено: «патент видано на спосіб побудови машини, яка може викликати і підтримувати власний рух без допомоги людини, коня, вітру чи води й виконувати різноманітні види робіт для загального блага; цей спосіб підтримання вічного руху ніколи раніше не був запропонований і здійснений».

На жаль, чотири століття тому «патентні бюро» не вимагали надавати детальні креслення винаходу. Тому залишилося таємницею, як працював (і чи працював узагалі!) один з перших патентованих винаходів.